

## โครงการ อบรมเชิงปฏิบัติการ

การพยาบาลผู้ป่วยที่มีแผล ทวารเทียม และควบคุมการขับถ่าย : ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ ครั้งที่ 4

Nursing care for wound ostomy and continence : Theory and Practice (หลักสูตร 10 วัน)

1. ชื่อโครงการ การพยาบาลผู้ป่วยที่มีแผล ทวารเทียม และควบคุมการขับถ่าย : ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ  
(หลักสูตร 10 วัน)

Nursing care for wound ostomy and continence : Theory and Practice

2. โครงการนี้ตอบสนองความจำเป็นในด้าน การบริการและพัฒนาบุคลากร

3. หลักการและเหตุผล

การผ่าตัดเปิดทวารเทียมเพื่อขับถ่ายอุจจาระ/ปัสสาวะทางหน้าท้อง ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพลักษณะที่กระทบต่อคุณภาพชีวิต จากการที่ไม่สามารถควบคุมการขับถ่ายได้ อาจมีอุจจาระ ปัสสาวะเปื้อน มีปัญหาแทรกซ้อนที่ผิวหนังโดยรอบทวารเทียม สร้างความยุ่งยากต่อการดำรงไว้ซึ่งบทบาทหน้าที่ของครอบครัว สังคม และการประกอบอาชีพ เป็นเหตุให้ผู้ป่วยเกิดความวิตกกังวล และเครียด ผู้ป่วยบางรายปฏิเสธการรักษาตั้งแต่ก่อนการผ่าตัด และในผู้ป่วยหลังผ่าตัดที่ไม่สามารถปรับตัวได้ เกิดความเบื่อหน่าย ท้อแท้ และสิ้นหวัง มีผลต่อภาวะสุขภาพของผู้ป่วยและบุคคลในครอบครัว นำไปสู่ปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม และการบริการสาธารณสุข ผลกระทบจากการมีทวารเทียมมีมากมาย บางรายอาจรุนแรงดังที่กล่าวแล้ว การดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยให้สามารถดูแลตนเองได้อย่างเหมาะสมตั้งแต่ก่อนผ่าตัด ขณะรับไว้รักษาในโรงพยาบาล และภายหลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล ช่วยเหลือผู้ป่วยและครอบครัวให้สามารถปรับตัวได้ ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้ป่วย และเพิ่มประสิทธิภาพการดูแลรักษา นอกจากนี้ยังมีกลุ่มผู้ป่วยที่มีแผลเรื้อรัง เช่น แผลกดทับ แผลที่เกิดจากความผิดปกติของหลอดเลือดดำหรือหลอดเลือดแดงและแผลเท้าเบาหวาน ซึ่งต้องการพยาบาลที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน จึงจำเป็นต้องมีการเพิ่มพูนความรู้ที่ก้าวหน้าทันสมัยเกี่ยวกับพยาธิสรีระ และเทคโนโลยี ที่ช่วยในการดูแลรักษา ทราบแนวทางปฏิบัติที่ได้ผลเลิศ มีหลักฐานเชิงประจักษ์ ตลอดจนมีการพัฒนาทักษะและประสบการณ์ทั้งในด้านการประเมิน วินิจฉัย วัสดุอุปกรณ์ได้เหมาะสม สามารถจัดบริการพยาบาล เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลที่มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานสากล และเป็นการเพิ่มสมรรถนะพยาบาล

4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจและเพิ่มสมรรถนะในการพยาบาลผู้ป่วยที่มีทวารเทียม แผล และควบคุมการขับถ่ายเมื่อสิ้นสุดการอบรมแล้ว ผู้เข้าอบรมสามารถ

4.1 ให้การพยาบาลทั้งในระยะก่อน และหลังได้รับการรักษาด้วยวิธีผ่าตัดได้ในกลุ่มผู้ป่วยที่ต้องผ่าตัดเปิดทวารเทียม

4.2 ประเมินและให้การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อนหลังได้รับการผ่าตัดเปิดทวารเทียม

4.3 อธิบายพยาธิสรีระของบาดแผลเรื้อรังชนิดต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

4.4 ประเมิน วินิจฉัย และวางแผนการดูแลผู้ป่วยที่มีแผลเรื้อรังชนิดต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และปลอดภัย

4.5 มีทักษะการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ในการ ป้องกัน และการรักษาแผลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

4.6 ประสานความร่วมมือในวิชาชีพ และสหสาขาวิชาชีพ เพื่อให้ผู้ป่วยและครอบครัวได้รับการ  
รักษาพยาบาลที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

4.7 ทราบวิธีจัดบริการและกิจกรรมเพื่อป้องกันการเกิดแผลและสร้างเสริมสุขภาพของผู้ที่มีบาดแผลเรื้อรัง  
ได้อย่างถูกต้อง

## 5. ตัวชี้วัด ( ระบุพฤติกรรมที่มองเห็นและวัดได้)

ร้อยละ 80 ของผู้เข้าอบรม มีทักษะเฉพาะการพยาบาลผู้ป่วยที่มีทวารเทียม แผล และควบคุมการขับถ่ายที่มี  
ความยุ่งยากซับซ้อนได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย และให้คำปรึกษาผู้ป่วย ผู้ดูแล และครอบครัวได้ครบถ้วน

ร้อยละ 80 มีความพึงพอใจในระดับดี-ดีมาก

## 6. เนื้อหาหลักสูตร

### 6.1 ภาคทฤษฎี

- 6.1.1 Challenges and Advances in Colorectal Surgery
- 6.1.2 Challenges and Advances in Urology Surgery
- 6.1.3 Nursing care for Ostomy
- 6.1.4 Enterocutaneous fistula (ECF) : Physiology and Management
- 6.1.5 Ostomy care : Product, Selection, Appliance technique
- 6.1.6 Stomal and Peristomal Complication
- 6.1.6 Counseling concept
- 6.1.7 Pre- Post operation ostomy care
- 6.1.8 Discharge planning, Continuum care and referral in ostomate patients
- 6.1.9 Anatomy & physiology of skin
- 6.1.10 Physiology of wound healing: acute and chronic
- 6.1.11 Wound Assessment, Wound Cleansing, Wound Debridement
- 6.1.12 Advance Wound Product Selection and Utilization
- 6.1.13 Chronic Wound: Pressure Injury, Diabetic foot ulcer, Peripheral arterial disease and ischemic ulcer, Peripheral venous disease and venous ulcer
- 6.1.14 Compression therapy
- 6.1.15 Comprehensive Foot Care: Foot assessment, nail care, callus removal, Off-loading methods
- 6.1.16 Review literature
- 6.2 ภาคปฏิบัติ (On the job training) ณ หอผู้ป่วย และคลินิกออสโตมีและแผล
  - 6.2.1 ฝึกปฏิบัติ ณ หอผู้ป่วย, คลินิกออสโตมีและแผล, หน่วยบริการหัตถการ
    - 6.2.1.1 การดูแลผู้ป่วยที่มีแผลเรื้อรัง

6.2.1.2 การดูแลผู้ป่วยที่มีทวารเทียม

6.2.1.3 การดูแลผู้ป่วยแผลเรื้อรังที่ต้องใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

6.2.1.4 การบริหารจัดการคลินิกออสโตมีและแผล

6.2.2 Nursing Round & Case Conference

## 7. วิธีดำเนินการ แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

7.1 บรรยาย

7.2 ฝึกปฏิบัติ ( Workshops )

7.3 การขึ้นฝึกปฏิบัติในคลินิก

## 8. กลุ่มเป้าหมาย พยาบาลจำนวน 40 คน โดยมีคุณสมบัติดังนี้

8.1 พยาบาลที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลหรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง

8.2 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติการพยาบาลไม่น้อยกว่า 2 ปี

## 9. ระยะเวลาดำเนินการ แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ภาคทฤษฎี+ภาคปฏิบัติ (Workshop) 5 วัน จำนวนผู้เข้าอบรม 40 คน

ระหว่างวันที่ 8 – 12 พฤษภาคม 2566 เวลา 08.00-16.00 น.

ระยะที่ 2 ภาคปฏิบัติในคลินิก 5 วัน แบ่งเป็น 4 รุ่น รุ่นละ 10 คน (เลือกคนละ 1 รุ่น) ดังนี้

รุ่นที่ 1 วันที่ 15 – 19 พฤษภาคม 2566 เวลา 08.00-16.00 น.

รุ่นที่ 2 วันที่ 22 – 26 พฤษภาคม 2566 เวลา 08.00-16.00 น.

รุ่นที่ 3 วันที่ 29 พฤษภาคม – 2 มิถุนายน 2566 เวลา 08.00-16.00 น.

รุ่นที่ 4 วันที่ 5 – 9 มิถุนายน 2566 เวลา 08.00-16.00 น.

หมายเหตุ จะเป็นการเรียนการสอนที่ต่อเนื่องไม่เว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์

## 10. วิทยากรบรรยายภาคทฤษฎี

10.1 ภายนอกคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามารับดี

อาจารย์สมเกียรติ มหาอุดมพร

10.2 ภายในคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามารับดี

|                                    |                                |
|------------------------------------|--------------------------------|
| 10.2.1 รศ.นพ.วีรพัฒน์ สุวรรณธรรมา  | อาจารย์แพทย์ภาควิชาศัลยศาสตร์  |
| 10.2.2 ผศ.นพ. ปิติโชติ หิรัญเทพ    | อาจารย์แพทย์ภาควิชาศัลยศาสตร์  |
| 10.2.3 อ.พญ. ณัฐสิริ กิตติถิระพงษ์ | อาจารย์แพทย์ภาควิชาศัลยศาสตร์  |
| 10.2.4 ผศ.นพ. วิทย์ วิเศษสินธุ์    | อาจารย์แพทย์ภาควิชาศัลยศาสตร์  |
| 10.2.5 ผศ.ดร.จินตนา ศิริวรศาสตร์   | อาจารย์กลุ่มสาขาวิชาโภชนศาสตร์ |
| 10.2.6 พว. รัตนาภรณ์ จีระวัฒน์     | APN เบาหวาน                    |

|                                  |                                             |
|----------------------------------|---------------------------------------------|
| 10.2.7 พว.อรรวรรณ หาญช้าง        | หัวหน้าหอผู้ป่วยอุบัติเหตุไฟไหม้            |
| 10.2.8 พว.ประไพ อริยประยูร       | APN ด้านการดูแลแผลและออสโตมี                |
| 10.2.9 พว.จิตติมา นุริตานนท์     | หัวหน้าหน่วยฉุกเฉินและ ET Nurse             |
| 10.2.10 พว.สาคร เหล็กแย้ม        | หัวหน้าหอผู้ป่วยสังเกตอาการหญิงและ ET Nurse |
| 10.2.11 พว.ทัศนีย์ จันทร์อ่อน    | APN UGI และ ET Nurse                        |
| 10.2.12 พว.สุจินดา ลดาสุนทร      | APN Colorectal cancer และ ET Nurse          |
| 10.2.13 พว.ปวีณา กาจันทิก        | ET Nurse                                    |
| 10.2.14 พว.รุ่งรัตน์ เกิดสวัสดิ์ | หัวหน้าหน่วยบริการหัตถการ และ ET Nurse      |
| 10.2.15 พว.ชาลิสา แสงสารวัด      | ET Nurse                                    |
| 10.2.16 พว.ชิมเตียง วิลามาศ      | ET Nurse                                    |
| 10.2.17 พว.ณัฐกรานต์ ผิวทอง      | ET Nurse                                    |
| 10.2.18 พว.อรรพรณ เวชศาสตร์      | ET Nurse                                    |
| 10.2.19 พว. นิชนาถ ท้อธิวงศ์     | ET Nurse                                    |
| 10.2.20 พว. ปริญาภัทร อาจฟัก     | หัวหน้าหอผู้ป่วย CNMI และ ET Nurse          |
| 10.2.18 พว. อารญา บุตรไวยวุฒิ    | ET Nurse                                    |
| 10.2.19 พว. สุทธิดา ธัญฐาบุรณ์   | ET Nurse                                    |
| 10.2.20 พว. ชุตีรัตน์ สนปี       | APN Vascular                                |

## 11. ค่าลงทะเบียน

อัตราค่าลงทะเบียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ(Workshop)+ภาคปฏิบัติในคลินิก ท่านละ 15,000 บาท

## 12. สถานที่ฝึกปฏิบัติ

- 12.1 ภาคทฤษฎี และ ภาคสอนสาธิต ณ ห้องประชุมท่านผู้หญิงวิระยา ชวกุล อาคารศูนย์การแพทย์สิริกิติ์
- 12.2 ภาคปฏิบัติในคลินิก
  - 12.2.1 คลินิกออสโตมีและแผลหน่วยตรวจผู้ป่วยนอกศัลยกรรมขั้น 2 โซนดี อาคารสมเด็จพระเทพรัตน
  - 12.2.2 หอผู้ป่วยที่มีผู้ป่วยในกลุ่มทวารเทียม แผล และควบคุมการขับถ่าย
  - 12.2.3 หน่วยบริการหัตถการ
  - 12.2.4 ฝึกปฏิบัติห้องให้ความรู้ผู้ป่วยเบาหวานครึ่งวัน

## 13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 13.1 ผู้เข้าอบรมมีสมรรถนะเพิ่มขึ้นในการดูแลผู้ป่วยออสโตมี แผล และควบคุมการขับถ่าย
- 13.2 สามารถเป็นผู้นำทางคลินิก และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับหน่วยงานของตนเองได้

## 14. การประเมินผล เมื่อสิ้นสุดการอบรม

ประเมินผลภาพรวมในแต่ละบุคคล โดยหัวหน้ากลุ่มหรือพี่เลี้ยงประจำกลุ่ม

**15. ผู้รับผิดชอบโครงการ**

พว.ประไพ อริยประยูร ฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลรามาริบดี โทร 091-7745599

พว. วรรณา คงวิเวจกรกิจ ฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลรามาริบดี โทร 091-7745300

**16. ผู้ประสานงานโครงการ**

พว.จิตติมา นูริตานนท์ โทร 091-7746489

พว.ประไพ อริยประยูร โทร 091-7745599

**17. หน่วยงานรับผิดชอบการจัดประชุม**

งานบริการวิชาการ อาคารวิจัยและสวัสดิการ ชั้น 1 โทร. 02-2011542, 02-2012193

**ผู้ประสานงานในการจัดประชุม**

1. นางสาวรจนา บุญเลิศกุล
2. นางสาวกรกมล สุนทรพิทักษ์กุล
3. นางสาวปิยะดา ลิ้มปทุมัย